

ОПЕНЬОК ОСІННІЙ ТА ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З НИМ

Нелеп А. І., Пономаренко Ю. О., Шмат Б. С., Мартинчук О. В.
Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доц. **О. Ю. Андрєєва**
Поліський національний університет

Опеньок (*Armillaria mellea*) викликає гниль коренів і окоренкову гниль багатьох хвойних і листяних дерев. Гриб поширений в усіх частинах світу. В лісах України він частіше вражає соснові та ялинові насадження. Опеньок спричиняє заболонну білу гниль, яка окреслена чорними лініями. Швидкість поширення гнилі залежить від віку дерев і їх стану. Найбільше потерпають молоді дерева, що може посилюватись несприятливими екологічними і погодними умовами. Нами були проведені дослідження щодо ураження соснових насаджень опеньком осіннім залежно від віку, яке може призводити до ослаблення та загибелі дерев.

Таблиця 1. Ступінь ураження опеньком осіннім насаджень сосни звичайної залежно від віку

№ ПП	Квартал	Виділ	Вік культур, років	Ступінь ураження, %
1	12	17	8	15
2	30	4	8	18
3	55	15	10	10
4	62	9	12	15
5	32	12	14	10
6	79	13	16	11
7	16	8	16	5
8	53	18	10	9
9	14	5	8	7
10	16	8	8	13

Найвищий ступінь ураження – на ПП № 2 (18 %) у насадженні 8 – річному, а найнижчий – у 16-річному деревостані (ПП № 7), 5 %. Отже, проаналізувавши таблицю встановлено, що опеньок осінній оселяється переважно у молодих культурах, а з віком ступінь ураження опеньком осіннім лісових культур знижується.

Заходи боротьби з опеньком можуть бути ефективними лише у разі виконання системи агротехнічних, лісогосподарських, хімічних і біологічних методів захисту. Агротехнічні та лісогосподарські – виявлення осередків гриба, збір плодових тіл, валка дерев із коренями, корчування і видалення пеньків, обпалювання пеньків, вапнування ґрунту, обрізка заражених коренів, видалення хворих дерев.